

Tom van der Leek (1982), praktijkverpleegkundige in 'psycho-geriatrisch verpleeghuis' De Hogeweyk te Weesp

'Bij elke bewoner vergt het weer een ander toneelstukje, alvorens je "binnen" kunt komen.'

Wie ben je?

Ik ben Tom, 37 jaar, verpleegkundige, ondernemer en een fanatiek wedstrijdvoetballer. Toen ik 1 jaar was verhuisden mijn ouders vanuit Dordrecht naar de Stevenshof in Leiden. Mijn moeder werkte als verzorgende in verzorgingshuis Van Wijckerslooth te Oegstgeest en mijn vader werkte op Schiphol. Ik ben getrouwd met Kim, een lieve en mooie vrouw, die zodra ze ergens binnenkomt al 3-0 voorstaat op grond van haar verschijning en succesvol werkt als accountmanager binnen het hotelwezen. Ik ben erg trots op haar. Samen hebben we drie kinderen: een dochter van 9 en twee zoons van 5 en 3 jaar. We leiden een druk, maar gezellig leven met ons gezin.

Waar werk je?

Ik werk in de Hogeweyk te Weesp, een heel bijzonder verpleeghuis. De term 'huis' is zelfs een beetje misplaatst, want hoewel ook De Hogeweyk mensen huisvest met Zorg Zwaarte Pakket 5 en 7, omvat De Hogeweyk een verzameling van 23 woonhuizen voor steeds 6 à 7 bewoners met dementie, die alle tezamen een woonwijk vormen. Een woonwijk die eruit ziet zoals alle andere, behalve dan dat er geen auto's doorheen rijden. De plattegrond van de wijk is een ruit, met op slechts één van de hoeken een centrale receptie. Alleen bij deze receptie zit een deur die op slot gaat. Op de andere hoeken is geen deur, maar is er wel 'leefgebied'. Binnen in de wijk zijn echter alle deuren open en proberen we de bewoners zo normaal mogelijk te laten leven, ieder volgens de leefstijl die hij of zij ook vóór de opname wegens dementie had. Ik werk hier nu twintig jaar; eerst als Verzorgende Individuele Gezondheidszorg, later als MBO verpleegkundige en sinds 2014 als post-HBO praktijkverpleegkundige. Dat is een functie met regelmatige werktijden van 7.00-16.30 uur, waarin ik ten dienste sta van de specialist ouderengeneeskunde en waarin ik - samen met drie collega's met dezelfde titel - de verzorgenden in de woonhuizen ondersteun in al hun vragen op vooral somatisch gebied: wij prikken de bloedstollingsfactor, maar we adviseren bij en draaien spreekuren over diabetes, bij COPD, hart- en vaatziekten, wondzorg, slikproblemen of vocht en voedingsinname. We organiseren ook geregeld klinische lessen. Het is een mooie functie, maar om deze rol goed te kunnen spelen moet je het nodige aan communicatieve vaardigheden in huis hebben, want ik zeg wel eens gekserend: 'Bij elke bewoner vergt het weer een nieuw toneelstukje, alvorens je "binnen" mag komen.'

Hoe komt het dat je als verpleegkundige bent gaan werken?

Hoewel ik na mijn lagere school het advies HAVO/VWO kreeg, bakte ik er helemaal niks van op het college waar ik terecht kwam. Ik was te speels en te wild om te studeren. Het werd dus MAVO Duinzicht in Oegstgeest. Na mijn eindexamen maakte ik een keuze tussen de sector sport en de sector zorg. De

laatste trok me het meest, want voetballen deed ik toch wel, en de zorg leek me leuk. Dat kwam aan de ene kant door de verhalen van mijn moeder, maar aan de andere kant zeker ook door mijn eigen verzorgende inslag. Als bij ons thuis iemand ziek was, kwam ik altijd als eerste aandraven met een warme deken of lekkere hapjes. Dat zit in mijn aard; ik zie dit gedrag nu terug bij een van mijn zoons. Die weet ook niet hoe snel hij je moet gaan verzorgen als je iets mankeert. Grappig is dat. Ik deed de duale variant van de opleiding tot Verzorgende IG in huize Vreugdehof te Amsterdam. Het contact met de ouderen vond ik leuk, maar de Vreugdehof was teveel een *old school* verpleeghuis voor mij. Je moest er lange gangen door, en kamertje na kamertje een blad met eten binnenbrengen, deur dichtdoen en weer vertrekken. Daar vond ik niks aan. Er was veel te weinig tijd voor de individuele bewoner, iedereen werd over één kam geschoren. Ik zocht dus al rap naar een ander verpleeghuis, waar ik mijn gestarte VIG opleiding mocht afmaken. Zo kwam het dat ik na de verhuizing van mijn ouders naar Almere maar eens ging kijken in Weesp. Hoewel ik ook hier nog in de inmiddels verdwenen oudbouw terecht kwam (een gebouw met 4 verdiepingen) was de sfeer hier totaal anders dan in de Vreugdehof. Hier waren leuke nisjes aangebracht met belevingsthema's voor de bewoners zoals 'geluiden van strand en zee' en er was een Grand Café met grote deuren. Ook hadden de afdelingen maximaal 11 bewoners en was er een rijdende etenskar waarop je zelf eten kon koken. Ik vond de sfeer hier fantastisch. Ik solliciteerde dus en tot mijn verrassing en grote vreugde werd ik aangenomen. Hier heb ik dus mijn diploma VIG behaald, en de instelling nodigde me vervolgens uit om ook de opleiding tot MBO verpleegkundige en (veel later) tot praktijkverpleegkundige te gaan volgen in Amsterdam. Voor die laatste opleiding haalde ik bijna allemaal achten. De praktijkverpleegkundige was toen een nieuwe functie in De Hogeweyk, en dus heb ik met mijn collega's een pioniersfunctie vervuld. Het was erg leuk en een echte uitdaging om deze functie vorm te geven, maar dat hebben we in de afgelopen jaren fantastisch gedaan met elkaar. Het is inmiddels een niet meer weg te denken functie in de organisatie. Zodoende heb ik me in deze praktijk geleidelijk toch tot een ervaren verpleegkundige op post-HBO niveau ontwikkeld.

Het feit dat wij als praktijkverpleegkundigen onze 36-urige werkweek vorm mogen geven in 4 dagen van 9 uur, in plaats van 5 dagen van bijna acht uur, heeft me de kans gegeven om elke week één vaste zogenaamde 'papa-dag'. Daar hecht ik erg aan. Ik zou zo'n dag zelfs wel vaker willen eigenlijk, maar dat gaat niet. Naast mijn werk heb ik ook een bedrijfje opgestart in huwelijksstyling, en dat loopt heel goed. Samen met een vriend verhuur ik een stretchtent met alles wat erbij hoort om een huwelijksluiting feestelijk te laten verlopen. Mogelijk bouw ik dat ondernemen als we thuis uit de kleine kinderen zijn nog wat uit, maar ik zal de zorgsector nooit opgeven.

Hoe werd jij als man ontvangen in de zorg?

Ik vind dat ik als man altijd heel goed ontvangen ben in de zorg. Ik denk dat je als man zelfs wel een streepje voor hebt. Er werken zoveel vrouwen in de zorg (hier is minimaal 90 procent vrouw) dat vrijwel iedereen het leuk vindt als er eens een man bij komt. Niemand heeft dan ook ooit moeilijk gedaan over het feit dat ik wedstrijden voetbal, waardoor ik in het weekend soms eerder weg moet als ik ochtenddienst heb of te laat aankom voor een late dienst. Dat vind ik heel tof. Wel hebben soms bepaalde bewoners moeite met een man; er zijn bijvoorbeeld enkele dames hier die perse niet door een man onder de douche geholpen willen worden. Aan de andere kant zijn er ook dames die juist flirterig gedrag gaan vertonen zodra ze mij zien. Of ze denken dat ik de dokter ben. Eigenlijk krijg je als man doorgaans dus best veel voor elkaar.

Privé loop ik er soms tegenaan dat mannen het vreemd vinden als ik zeg dat ik in de ouderenzorg werk. Dan gaan ze grappen maken over homo's of over billen wassen. Daar kan ik wel tegen. Mijn voetbaltrainer van vroeger vond het gelukkig juist goed dat ik in de ouderenzorg werkte en zei vaak tegen de andere mannen dat zij ook eens wat meer verzorgend moesten zijn.

Op welke manier verschillen mannen van vrouwen in de zorg?

Het enige wat ik kan zeggen is dat ik wel eens wordt opgeroepen als er ergens veel agressie is. Daarom probeer ik dan om juist niet macho te reageren, maar om goede afspraken te maken en te voorkomen dat dwang wordt ingezet. Voor de rest zie ik die verschillen niet zo meer; iedereen doet hetzelfde werk, ook thuis hebben wij het pakket aan huishoudelijke zorg eerlijk 50%-50% verdeeld. Je ziet alleen dat mannen minder solliciteren in de zorg, mogelijk omdat het loon niet altijd meevalt. Ikzelf heb daar overigens geen klachten over. Ik zit als praktijkverpleegkundige in schaal 50, en draai ook nog wat bereikbaarheidsdiensten; tijdens die diensten worden mij vaak vragen gesteld die ik telefonisch af kan handelen. Bovendien klus ik wat bij met mijn bedrijfje. Ik zie dit probleem dus niet langer; ik ben ook geen carrièrejager. Ik ben tevreden met wat ik heb en ik denk dat dit een fantastische plek is om te werken, dit vindt je elders niet zo gauw.

Wie of wat heeft jou het meest geïnspireerd om in de zorg te blijven werken?

Wat mij nu het eerste te binnen schiet is een ervaring met een mannelijke patiënt, die heel erg moeilijk en agressief was. De vrouwen hadden in de verzorging de grootste problemen met hem. Na een afspraak dat hij niet van me weg zou lopen heb ik hem op een dag op een duofiets meegenomen naar buiten en hebben we net zo lang gefietst tot we bij het Amsterdam Rijnkanaal waren. Daar had hij goede herinneringen aan en hij vond het heel fijn daar weer te zijn. Toen we daarna 's avonds terugkwamen in De Hogeweyk was hij zo dankbaar. Deze tocht had zijn agressie gebroken; nu kon hij eindelijk aanvaarden dat hij opgenomen had moeten worden. Om dergelijke momenten gaat het voor mij in de zorg. Een voorwaarde daarvoor is dat je echte interesse in de mensen hebt. Naast de inspiratie die ik haal uit deze patientencontacten geniet ik ook altijd erg van het brainstormen met collega's, en het multidisciplinair werken.

Waarop zal jij als je met pensioen gaat het meest tevreden terugkijken?

Ik denk dat ik het meest tevreden zal zijn als het me gelukt is om in de zorg altijd open en persoonsgericht te blijven kijken en werken, en als ik mijn kinderen een vergelijkbare houding zal hebben meegegeven. Dat ieder individu een uniek persoon op zich is.

*Cecile aan de Stegge, Lectoraat Verpleegkundige Intramurale Ouderenzorg
16-1-2020.*